

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/225/2019
Identifikačné číslo spisu: 5318202326
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5318202326.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu W. B., bývajúceho vo H. - V.B., F.. V. C. XXXX, Č. T., zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom v Čadci, Moyzesova 34, proti žalovanému 1) Y. N., bývajúcemu v K., M. XXXX, žalovanej 2) J. N., bývajúcej v K., M. XXXX, obaja zastúpení JUDr. Janou Hanulákovou, DiS., advokátkou so sídlom v Rakovej 702, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 9 C 64/2018, o dovolaní žalovaných 1) a 2) proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 16. apríla 2019, sp. zn. 7 Co 78/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo 16. apríla 2019, sp. zn. 7 Co 78/2019 potvrdil uznesenie Okresného súdu Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 28. septembra 2018, č. k. 9 C 64/2018 - 16 vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie uložil žalovaným 1) a 2), aby odstránili tri železné tyče z parcely KNC č. XXXX - lesné pozemky o výmere 49 408 m², katastrálne územie K., ktorá predstavuje vstup k rodinnému domu súp. č. XXX, stojacemu na parcele KNC číslo XXXX, zapísanému na liste vlastníctva číslo XX XXX, katastrálne územie K., a to do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil tak, že uložil žalobcovi, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal žalobu proti žalovaným 1) a 2) na zdržanie sa rušenia žalobcu vo výkone jeho práva prechodu a prejazdu po parcele KNC č. XXXX - lesné pozemky o výmere 49 408 m², katastrálne územie K., a to vytváraním akýchkoľvek prekážok. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovaní 1) a 2) sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní 1) a 2) (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie v zmysle § 420 písm. f) CSP, v ktorom uviedli, že odvolací súd dospel na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie k nesprávnym záverom, pretože parcela KNC číslo XXXX - lesné

pozemky o výmere 49 408 m², katastrálne územie K. nie je prístupovou cestou k rodinnému domu žalobcu, ale je prístupovou cestou k rodinnému domu súp. č. XXXX v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných 1) a 2). Poskytnutou súdnou ochranou tak malo dôjsť k porušeniu procesných práv vlastníckych dovolateľov, preto navrhli dovolaciemu súdu, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd dostatočne preskúmal skutkový stav, na základe ktorého dospel k rozhodnutiu, ktoré je správne. Navrhol preto dovolaciemu súdu, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

5. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

6. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V danom prípade dovolatelia v dovolaní namietali, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a) až f) CSP. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. V danom prípade žalovaní 1) a 2) dovolaním napadli uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil ako vecne správny a výrok II. uznesenia súdu prvej inštancie zmenil tak, že uložil žalobcovi podať žalobu vo veci samej na plnenie (nie určovaciu žalobu ako rozhodol súd prvej inštancie), a to aby sa žalovaní 1) a 2) zdržali rušenia žalobcu vo výkone práva prechodu a prejazdu po parcele KNC č. XXXX vytváraním akýchkoľvek prekážok.

9.1. Najvyšší súd už vo viacerých svojich skorších rozhodnutiach (por. 1 Cdo 188/2017, 2 Cdo 96/2017, 3 Cdo 157/2017, 4 Cdo 149/2017, 5 Cdo 77/2017, 6 Cdo 176/2017, 7 Cdo 56/2018, 8 Cdo 83/2017, 5 Obdo 10/2018) dospel k záveru, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak sa konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia bez toho, aby naň nadväzovala žaloba. Takéto rozhodnutie nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej meritórnej ochrany vyžadujúcej ďalšie konanie o žalobou uplatnenom procesnom nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Samotné neodkladné opatrenie tak konzumuje vec samu (stáva sa vecou samou). Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok stanovených § 325 ods. 1 CSP) a v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktoré nie sú a nemajú byť nasledované žalobou podľa § 336 ods. 1 CSP (t. j. pri ktorých absentuje bezprostredná väzba na konanie o procesnom nároku uplatnenom na základe žaloby a konanie sa končí samotným rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia).

9.2. V preskúmvanej veci z obsahu výrokovvej časti dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že nariadenie neodkladného opatrenia má byť nasledované žalobou vo veci samej, keďže nariadeným neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytnutej súdnej ochrany. Predpokladom pre trvalú úpravu pomerov medzi stranami je potrebné podať žalobu vo veci samej, tak ako to ukladá odvolací súd vo výroku II. dovolaním napadnutého uznesenia.

10. Keďže dovolaním nebolo napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza. Najvyšší súd preto dovolanie v zmysle § 420 písm. f) CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

11. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania nemusí dovolací súd v uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté alebo ktorým bolo konanie o dovolaní zastavené, odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.